

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Фізична терапія, ерготерапія»

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія

галузі знань 22 Охорона здоров'я

Кваліфікація: Бакалавр фізичної терапії, ерготерапії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
протокол № 6 від «26» червня 2019р.
наказ № 299 від «27» серпня 2019р.

Х а р к і в - 2019

ПРЕАМБУЛА

1. Розроблено проектною групою Харківського національного медичного університету.

2. Ухвалено Вченою радою Харківського національного медичного університету протокол № 6 від «26» червня 2019 р.

3. Розробники:

1. Істомін Андрій Георгійович - гарант освітньої програми, керівник проектної групи, доктор медичних наук, завідувач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, професор;
2. Латогуз Сергій Іванович - член проектної групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, доцент;
3. Резуненко Ольга Василівна – член проектної групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я.
4. Луценко Олена Володимирівна – член проектної групи, кандидат медичних наук, асистент кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я;

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; Закону України «Про освіту» 05.09.2017 №2145-VIII; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. № 1187; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 р. №1187, Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, від 16.09.2012 р. №923, Наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.11. 2014 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2); , Наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 10.09. 2016 р. № 1328 «Про затвердження Зміни №5 до національного класифікатора України ДК003: 2010»; методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2014 р.); методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти // Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. №1648); Стандарту Вищої Освіти України, перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 22 Охорона здоров'я спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія (Наказ Міністерства освіти і науки України 19.12.2018р. № 1419).

Освітньо-професійна програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, перелік інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Профіль освітньої програми зі спеціальності 227 Фізична терапія,
ерготерапія

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний медичний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригінала	Перший (бакалаврський) рівень, 227 Фізична терапія, ерготерапія, кваліфікація - бакалавр фізичної терапії, ерготерапії
Офіційна назва освітньої програми	Фізична терапія, ерготерапія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія УД № 21010849 Галузь знань та спеціальність/напрямок 22 Охорона здоров'я 227 Фізична терапія, ерготерапія у Харківському національному медичному університеті відповідно до рішення акредитаційної комісії від 6 червня 2019р. протокол № 136 (наказ МОН України від 12.06.2019 № 821).
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень/сьомий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти: повна загальна середня освіта, молодший бакалавр спеціальностей «Сестринська справа», «Технології медичної діагностики та лікування», «Біологія»
Мова(и) викладання	Українська, англійська, російська
Термін дії освітньої програми	з 2019 р. до наступного перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису	meduniver@knu.kharkov.ua

освітньої програми	
2. Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми є підготовка кадрів з повною освітою, які відповідають сучасним та майбутнім ринковим умовам, виховання студентів з урахуванням вимог до сучасної університетської освіти. Освітня програма передбачає єднання навчання, науки та практики.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь - 22 Охорона здоров'я Спеціальність - 227 Фізична терапія, ерготерапія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів має як академічну, так і прикладну орієнтацію
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі «Охорона здоров'я» зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія». Ключові слова: Загальна вища освіта, Охорона здоров'я, спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітніми програмами бакалавра фізичної реабілітації випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003-2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: 3226 – асистент фізичного терапевта; 3226 – асистент ерготерапевта; 3226 – масажист; 3226 – масажист спортивний.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання для здобуття другого рівня вищої освіти та здобуття кваліфікацій: магістр фізичної терапії, магістр ерготерапії.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, практика, консультації із викладачами. Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через клінічну практику тощо.

Оцінювання	Оцінка (за національною шкалою)	Мінімальний бал	Максимальний бал
	Національна диференційована шкала		
	Відмінно	180	200
	Добре	150	179
	Задовільно	120	149
	Незадовільно	0	119
	Національна недиференційована шкала		
	Зараховано	120	200
	Не зараховано	0	119
	Склав	60,5 %	100 %
	Не склав	0 %	60,4 %
	Шкала ECTS		
	A	180	200
	B	160	179
	C	150	159
	D	130	149
	E	120	129
	Fx	70	119
	F	0	69
Оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно» виставляються: за підсумками екзаменів, диференційованих заліків та за результатами практично-орієнтованого іспиту. Оцінка «Зараховано» виставляється за підсумками заліків та за результатами практики. Результат «Склав» виставляється за підсумками складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок Б».			
6. Програмні компетентності			
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.		
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань		

	<p>(мотивів).</p> <p>ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК.01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.</p> <p>СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його</p>

	<p>рухові функції.</p> <p>СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.</p> <p>СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.</p> <p>СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.</p> <p>СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.</p> <p>СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.</p> <p>СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.</p> <p>СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p> <p>СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здорового способу життя.</p> <p>СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та</p>
--	--

	ерготерапії.
7. Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.</p> <p>ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).</p> <p>ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.</p> <p>ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.</p> <p>ПРН 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).</p> <p>ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами</p>

	<p>та нормами професійної етики.</p> <p>ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-довідкові дані у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.</p> <p>ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.</p> <p>ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.</p> <p>ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.</p> <p>ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.</p> <p>ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями доктора медичних наук, кандидата медичних наук, доктора наук з вченими

	званнями з фахових дисциплін з підтвердженим рівнем наукової і професійної активності.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Для забезпечення віртуального та інтерактивного навчання, навчальні лабораторії оснащені 22 інтерактивними дошками, 248 відеосистемами, 45 відеопроєкторами. Оснащеність навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням становить 100%. Мережеве та комунікативне обладнання повністю ґрунтується на оптиковолоконних технологіях із швидкістю передачі даних до 1 Гб/с та є 22 комп'ютерних класи. В навчальному процесі використовується комп'ютерна техніка з терміном експлуатації не більше 8 років. Користування Інтернет-мережею безлімітне. Працюють: навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка», НДІ гігієни праці та професійних захворювань, Університетський стоматологічний центр, Центр доклінічних та клінічних досліджень, Центр гендерної освіти, 4 проблемних лабораторії, анатомічний музей, віварій, центр тестування, аудиторії для симуляційного навчання (фантоми), Центральна науково-дослідна лабораторія університету, Навчально-науковий інституту з підготовки іноземних громадян, Навчально-науковий інститут якості освіти, 6 навчальних науково-виробничих об'єднань.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Наявність офіційного сайту ХНМУ http://knmu.edu.ua/; сайт Наукової бібліотеки ХНМУ http://libr.knmu.edu.ua.</p> <p>Наукова бібліотека володіє фондом навчальної літератури з усіх дисциплін, що вивчаються (державною, російською, англійською мовами); Підтримуючи політику відкритого доступу, Наукова бібліотека формує електронні ресурси на допомогу освітньому і науковому процесам університету, а також для інтелектуального дозвілля користувачів. Сайт Наукової бібліотеки ХНМУ – зручна точка віддаленого доступу до ресурсів власної і зовнішньої генерації, в</p>

	<p>першу чергу, це – Електронний каталог, Репозитарій ХНМУ, інтерактивні бази тестів «КРОК» та USMLE; Електронний каталог разом із спеціалізованими базами даних налічує 259 тис. бібліографічних записів, серед яких 3 313 – з посиланнями на повні тексти. створено і постійно поповнюються проблемно-орієнтовані бази даних: за основними напрямками наукових досліджень університету – «Здоров'я здорових», «Мініінвазивні втручання», «Серцево-судинні захворювання», «Вірусно-бактеріальні інфекції», а також з актуальної тематики – «Доказова медицина», «Військова медицина» та «Недуги «великих» (повнотекстова); Репозитарій ХНМУ – налічує 23 450 документів, серед яких навчально-методичних матеріалів – 2 023, що забезпечує студентів можливістю самопідготовки у режимі 24/7. Бібліотека пропагує, в першу чергу, світові ресурси відкритого доступу за допомогою покажчиків з гіперпосиланнями на науково-освітні та наукові медичні Інтернет-ресурси, такі як PubMed (Medline), Cochrane Library, Science Direct, DOAJ, Open J-Gate та інші. Всі читальні зали та зали електронної інформації мають вільний доступ до мережі Інтернет і працюють в зоні Wi-Fi.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність, які передбачають навчання студентів в рамках кредитно-трансферної системи з можливістю перезарахування кредитів (обсяг одного кредиту 30 годин)
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про Вищу освіту» та угодами між навчальними закладами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП (ОК)			
ОК 1	Історія України	3	залік
ОК 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	іспит
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 4	Латинська мова (за професійним спрямуванням)	3	диф.залік
ОК 5	Соціально-гуманітарні науки (філософія, соціологія, політологія, культурологія)	6	залік
ОК 6	Нормальна анатомія людини	8	іспит
ОК 7	Гігієна та основи екології	3	диф.залік
ОК 8	Теорія і методика фізичного виховання	4	залік
ОК 9	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3	диф.залік
ОК 10	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та терготерапії (вступ до спеціальності)	3	іспит
ОК 11	Основи медичних знань	3	диф.залік
ОК 12	Педагогіка та психологія	4	залік
ОК 13	Інструментальні методи функціональної діагностики та лікування	3	залік
ОК 14	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	6	іспит
ОК 15	Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія	7	іспит
ОК 16	Фізіологія рухової активності	3	іспит
ОК 17	Анатомія опорно-рухового апарату	3	диф.залік
ОК 18	Основи загальної патології	3	залік
ОК 19	Пропедевтика внутрішньої медицини	3	залік
ОК 20	Клінічний реабілітаційний менеджмент в клініці внутрішньої медицини	4	іспит
ОК 21	Терапевтичні вправи	4	іспит
ОК 22	Преформовані фізичні чинники	3	залік
ОК 23	Фізичне виховання (види оздоровчо-рухової активності)	3	залік

ОК 24	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	3	залік
ОК 25	Травматологія та ортопедія(за професійними спрямуванням)	5	диф.залік
ОК 26	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	7	диф.залік
ОК 27	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	3	іспит
ОК 28	Методика та техніка класичного та лікувального масажу	7	іспит
ОК 29	Долікарська медична допомога	4	диф.залік
ОК 30	Клінічний реабілітаційний менеджмент в акушерстві та гінекології	5	диф.залік
ОК 31	Неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням)	3	диф.залік
ОК 32	Клінічна психологія	3	залік
ОК 33	Анатомія нервової системи	7	диф.залік
ОК 34	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	6	диф.залік
ОК 35	Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях	4	іспит
ОК 36	Теорія та практика оздоровчо-рекреаційної рухової активності	3	диф.залік
ОК 37	Тренування рухової активності хворих та неповносправних	3	залік
ОК 38	Виробнича практика (клінічна ознайомча за профілем майбутньої професії)	3	диф.залік
ОК 39	Виробнича практика (клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльностісерцево-судинної та дихальної систем)	8	диф.залік
ОК 40	Виробнича практика (клінічна практика при порушеннях функції опорно-рухового апарату)	8	диф.залік
ОК 41	Виробнича практика (клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльностінервової системи)	8	диф.залік
	Атестація	2	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Клінічна практика		27	
Вибіркові компоненти ОП (ВБ)			
ВБ 1	Фізичне виховання (гімнастика, види оздоровчого фітнесу)	3	залік
ВБ 2	Медичне право, професійна етика та	3	залік

	деонтологія		
ВБ 3	Основи охорони праці та безпека життєдіяльності	3	залік
ВБ 4	Плавання	3	залік
ВБ 5	Легка атлетика	3	залік
ВБ 6	Основи риторики	3	залік
ВБ 7	Логіка	3	залік
ВБ 8	Основи дієтології	3	залік
ВБ 9	Теорія і методика фізичного виховання	3	залік
ВБ 10	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3	залік
ВБ 11	Біологія	3	залік
ВБ 12	Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)	3	залік
ВБ 13	Медичний Харків у персоналіях".	3	залік
ВБ 14	СПА процедури	3	залік
ВБ 15	Лікувальне плавання	3	залік
ВБ 16	Внутрішні та хірургічні хвороби (за професійним спрямуванням)	3	залік
ВБ 17	Спортивна травматологія	3	залік
ВБ 18	Мануальні методи фізичної терапії	3	залік
ВБ 19	Кінезіологічне тейпування	3	залік
ВБ 20	Постізометрична релаксація	3	залік
ВБ 21	Спортивна фізіологія	3	залік
ВБ 22	Медична та біологічна фізика	3	залік
ВБ 23	Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії	3	залік
ВБ 24	Гідротерапія	3	залік
ВБ 25	Фармакологія за професійним спрямуванням	3	залік
ВБ 26	Англійська мова	3	залік
ВБ 27	Народні та нетрадиційні методи реабілітації	3	залік
ВБ 28	Домашня опіка хворих та неповносправних	3	залік
ВБ 29	Основи соціальної реабілітації	3	залік
ВБ 30	"Медична субкультура"	3	залік
ВБ 31	Спортивна медицина	3	залік
ВБ 32	Формування середовища для хворих та неповносправних	3	залік
ВБ 33	Моделі надання реабілітаційних послуг (на основі міжнародного стандарту)	3	залік
ВБ 34	Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації	3	залік
ВБ 35	Корекційна педагогіка	3	залік

ВБ 36	Соціальна психологія та психологія праці	3	залік
ВБ 37	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3	залік
ВБ 38	Сучасні фітнес-технології	3	залік
ВБ 39	Персональний тренінг	3	залік
ВБ 40	Спортивна морфологія	3	залік
ВБ 41	Курортологія	3	залік
ВБ 42	Англійська мова академічного спрямування	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кіль- кість кредитів	Розподіл по курсам			
1	2	3	4			
Обов'язкові компоненти			1	2	3	4
1	Історія України	3	*			
2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	*			
3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	*			
4	Латинська мова (за професійним спрямуванням)	3	*			
5	Соціально-гуманітарні науки (філософія, соціологія, політологія, культурологія)	6	*			
6	Нормальна анатомія людини	8	*			
7	Гігієна та основи екології	3	*			
8	Теорія і методика фізичного виховання	4	*			
9	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3	*			
10	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)	3	*			
11	Основи медичних знань	3	*			
12	Педагогіка та психологія	4		*		
13	Інструментальні методи функціональної діагностики та лікування	3		*		
14	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	6	*			
15	Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія	7		*		
16	Фізіологія рухової активності	3		*		
17	Анатомія опорно-рухового апарату	3			*	
18	Основи загальної патології	3		*		
19	Пропедевтика внутрішньої медицини	3		*		
20	Клінічний реабілітаційний менеджмент в клініці внутрішньої медицини	4		*		
21	Терапевтичні вправи	4		*		
22	Преформовані фізичні чинники	3		*		
23	Фізичне виховання (види оздоровчо-рухової активності)	3		*		

24	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	3			*	
25	Травматологія та ортопедія(за професійними спрямуванням)	5			*	
26	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	7			*	
27	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6			*	
28	Методика та техніка класичного та лікувального масажу	7			*	
29	Долікарська медична допомога	3			*	
30	Клінічний реабілітаційний менеджмент в акушерстві та гінекології	3			*	
31	Неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням)	5				*
32	Клінічна психологія	3				*
33	Анатомія нервової системи	3				*
34	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	7				*
35	Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях	4				*
36	Теорія та практика оздоровчо-рекреаційної рухової активності	4				*
37	Тренування рухової активності хворих та неповносправних	3				*
38	Виробнича практика (клінічна ознайомча за профілем майбутньої професії)	3	*			
39	Виробнича практика (клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної систем)	8		*		
39	Виробнича практика (клінічна практика при порушеннях функції опорно-рухового апарату)	8			*	
40	Виробнича практика (клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи)	8				*
41	Атестація	2				*
Вибіркові омпоненти						
1	Фізичне виховання (гімнастика, види оздоровчого фітнесу)	3	*			
2	Медичне право, професійна етика та деонтологія	3	*			
3	Основи охорони праці та безпека життєдіяльності	3	*			
4	Плавання	3	*			

5	Легка атлетика	3	*			
6	Основи риторики	3	*			
7	Логіка	3	*			
8	Основи дієтології	3		*		
9	Теорія і методика фізичного виховання у спецмедгрупах	3		*		
10	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3		*		
11	Біологія	3		*		
12	Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)	3		*		
13	Медичний Харків у персоналіях".	3		*		
14	СПА процедури	3		*		
15	Лікувальне плавання	3		*		
16	Внутрішні та хірургічні хвороби (за професійним спрямуванням)	3		*		
17	Спортивна травматологія	3			*	
18	Мануальні методи фізичної терапії	3			*	
19	Кінезіологічне тейпування	3			*	
20	Постізометрична релаксація	3			*	
21	Спортивна фізіологія	3			*	
22	Медична та біологічна фізика	3			*	
23	Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії та ерготерапії	3			*	
24	Гідротерапія	3			*	
25	Фармакологія за професійним спрямуванням	3			*	
26	Англійська мова	3			*	
27	Народні та нетрадиційні методи реабілітації	3				*
28	Домашня опіка хворих та неповносправних	3				*
29	Основи соціальної реабілітації	3				*
30	"Медична субкультура"	3				*
31	Спортивна медицина	3				*
32	Формування середовища для хворих та неповносправних	3				*
33	Моделі надання реабілітаційних послуг (на основі міжнародного стандарту)	3				*
34	Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній реабілітації	3				*
35	Корекційна педагогіка	3				*
36	Соціальна психологія та психологія праці	3				*

37	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3				*
38	Сучасні фітнес-технології	3				*
39	Персональний тренінг	3				*
40	Спортивна морфологія	3				*
41	Курортологія	3				*
42	Англійська мова академічного спрямування	3				*
Загальний обсяг освітньої програми за 4 роки,		240				
у тому числі обов'язкові компоненти		180				
вибіркові компоненти		60				

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія здійснюється у формі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок Б» та практично-орієнтованого іспиту.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ІК 1	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14	ЗК 15	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14
ОК 1	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+
ОК 2	+		+		+			+	+		+	+	+	+	+	+										+		+		+
ОК 3	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+				+		+	+		+		+
ОК 4	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+		+
ОК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 6	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+		+	+		+
ОК 7	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+		+	+		+
ОК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+							+		+	
ОК 9	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+		+	+		+
ОК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 12	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+			+	+	+	+		+

[illegible]

	IK 1	3K 1	3K 2	3K 3	3K 4	3K 5	3K 6	3K 7	3K 8	3K 9	3K 10	3K 11	3K 12	3K 13	3K 14	3K 15	CK 1	CK 2	CK 3	CK 4	CK 5	CK 6	CK 7	CK 8	CK 9	CK 10	CK 11	CK 12	CK 13	CK 14
OK 30	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 31	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+		+		+	
OK 32	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+		+		+	
OK 33	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 35	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+							+		+	
OK 36	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 38	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 39	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 40	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 41	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+							+		+	
ББ 2	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+							+			+				
ББ 3	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+			+	+			+
ББ 4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+				+	+			
ББ 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+							+		+	

	К 1	К 1	К 2	К 3	К 4	К 5	К 6	К 7	К 8	К 9	К 10	К 11	К 12	К 13	К 14	К 1	К 2	К 3	К 4	К 5	К 6	К 7	К 8	К 9	К 10	К 11	К 12	К 13	К 14
ББ 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+							+		+	
ББ 7	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+									+	+		+
ББ 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 9	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+
ББ 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 12	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+		+		+	
ББ 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ББ 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 17	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 21	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 22	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+		+	+	+
ББ 23	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ББ 25	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+		+		+	

	IK 1	3K 1	3K 2	3K 3	3K 4	3K 5	3K 6	3K 7	3K 8	3K 9	3K 10	3K 11	3K 12	3K 13	3K 14	3K 15	CK 1	CK 2	CK 3	CK 4	CK 5	CK 6	CK 7	CK 8	CK 9	CK 10	CK 11	CK 12	CK 13	CK 14	
ВБ 26	+		+		+			+	+		+	+	+	+	+	+										+		+		+	
ВБ 27	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 29	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 30	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ВБ 31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 32	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 33	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ВБ 35	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+	+	+	+	+	
ВБ 36	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+	+	+	+	+	
ВБ 37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+								+		+	
ВБ 38	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+								+		+	
ВБ 39	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+	+	+	+	+	
ВБ 40	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВБ 41	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВБ 42	+		+		+			+	+		+	+	+	+	+	+											+		+		+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18
ОК 1		+	+			+				+			+					
ОК 2	+	+																+
ОК 3	+	+																+
ОК 4	+	+	+						+	+	+	+	+					+
ОК 5	+	+	+		+		+		+	+			+	+				+
ОК 6	+	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+			+
ОК 7	+	+		+								+	+	+				+
ОК 8	+	+	+	+		+	+	+	+					+	+	+	+	+
ОК 9	+	+			+		+	+			+			+				+
ОК 10	+	+			+	+	+	+	+					+	+	+	+	+
ОК 11	+	+			+						+			+	+	+	+	+
ОК 12	+	+		+		+					+	+		+				+
ОК 13	+	+								+				+	+	+	+	+
ОК 14	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ОК 16	+	+	+	+			+					+		+	+	+	+	+
ОК 17		+	+	+			+					+		+				+
ОК 18		+	+	+			+					+		+	+	+	+	+
ОК 19		+	+	+			+			+		+		+	+	+	+	+
ОК 20	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 21	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 22	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 23	+	+	+	+	+		+					+		+	+	+	+	+
ОК 24	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 25	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 26	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 27	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+	+	+	+
ОК 28	+	+	+		+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+
ОК 29	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 30	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 31		+	+				+					+		+				+
ОК 32	+	+	+		+					+		+	+	+	+			+
ОК 33	+	+	+		+		+			+		+	+	+	+	+	+	+
ОК 34	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 35	+	+	+	+	+		+			+		+	+	+	+	+	+	+
ОК 36	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 38	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 39	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 40	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 41	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВБ 1		+	+											+	+	+	+	+
ВБ 2	+										+		+	+				+
ВБ 3	+				+								+		+	+	+	+
ВБ 4	+						+		+		+				+	+	+	+
ВБ 5	+				+		+				+				+	+	+	+
ВБ 6	+				+	+	+				+		+		+	+	+	+
ВБ 7	+				+						+	+	+					+
ВБ 8		+	+	+						+		+			+	+	+	+
ВБ 9	+	+	+			+							+		+	+	+	+
ВБ 10	+				+						+	+			+	+	+	+

[illegible]

**Пояснювальна записка до освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія»
першого (бакалаврського) рівня,
галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю
227 Фізична терапія, ерготерапія
(відповідно до діючого стандарту)**

Рекомендовані спеціалізації: фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії; фізична терапія, ерготерапія у неврології та нейрохірургії; фізична терапія, ерготерапія у протезуванні та ортезуванні; фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях внутрішніх органів; фізична терапія, ерготерапія у хірургії.

Рекомендовані фахові первинні посади для випускників:

3226 – асистент фізичного
терапевта; 3226 – асистент
ерготерапевта;
3226 – масажист;
3226 – масажист спортивний.

Таблиця 1.1

**Матриця відповідності визначених Стандартом
компетентностей дескрипторам Національної рамки
кваліфікацій**

Код компетентності	Назва компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
ІК	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.				
Загальні компетентності					
ЗК 01	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Знати законодавчі та системоутворючі документи, що регулюють професійну діяльність.	Дотримуватись законодавства, уміти враховувати чинники які впливають на професійну діяльність фізичного терапевта та ерготерапевта.	Здатність обмінюватися інформацією про законодавчі чинники що впливають на професійну діяльність фізичного терапевта та ерготерапевта.	Бути відповідальним за власні професійні рішення, дотримання рамок професійної діяльності.

ЗК 02	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Знати законодавчі документи, що стосуються охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, фізичного виховання.	Дотримуватися законодавства, моральних норм, професійної етики; вміти отримувати згоду пацієнта/клієнта, або опікунів на проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії.	Проявляти повагу до пацієнта/клієнта; проявляти емпатію; дотримуватись ефективного спілкування; сприймати та поважати потребу пацієнта/клієнта у спілкуванні.	Бути відповідальним за власні професійні рішення, дотримання етичних та юридичних вимог.
ЗК 03	Навички Міжособистісної взаємодії	Знати методи вербального та невербального спілкування з пацієнтами/клієнтами у різних станах, опікунами, членами сім'ї, близькими та усіма учасниками реабілітаційного процесу.	Вміти враховувати чинники, які можуть впливати на ефективність спілкування; використовувати відкриті і закриті питання; визначати і інтерпретувати невербальні сигнали спілкування; спілкуватися професійно та зрозуміло з пацієнтами/ клієнтами, опікунами, членами сім'ї, близькими та усіма учасниками реабілітаційного процесу; перевіряти чи пацієнт /клієнт розуміє надану інформацію.	Продемонструвати навички уважного слухача та уміння правильно поставити запитання; виразити письмову інформацію зрозумілою мовою.	Бути відповідальним при дотриманні етичних та юридичних вимог, критично аналізувати свої комунікативні уміння та удосконалювати навички спілкування.
ЗК 04	Здатність працювати в команді	Знати методи ефективного спілкування, менеджменту командної роботи.	Вміти працювати у команді, дотримуватися меж професійної компетентності, етичних та моральних принципів; демонструвати поведінку, яка сприяє формуванню сприятливої робочої атмосфери.	Здатність обмінюватися інформацією з членами колективу, спілкуватися з ними вербально та невербально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки.	Бути відповідальним при дотриманні етичних, юридичних та професійних вимог
ЗК 05	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	Знати методи ефективного спілкування, основи менеджменту та управління	Уміти застосовувати знання ефективного спілкування, менеджменту та управління, демонструвати поведінку яка сприяє формуванню мотивації.	Здатність обмінюватися інформацією, спілкуватися вербально та невербально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки.	Бути відповідальним при формуванні спільної мети та її реалізації.
ЗК 06	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Мати досконалі знання державної мови.	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову.	Нести відповідальність за володіння державною мовою на належному рівні.

ЗК 07	Здатність спілкуватися іноземною мовою	Мати достатні знання іноземної мови.	Вміти застосовувати знання іноземної мови, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів іноземну мову, використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за володіння іноземною мовою на належному рівні.
ЗК 08	Здатність планувати та управляти часом	Знати основи менеджменту	Вміти застосовувати принципи організаційного управління	Користуватися засобами комунікації	Відповідально застосовувати принципи організаційного управління
ЗК 09	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності	Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та компетентностей
ЗК 10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знати принципи науково доказової практики; сучасні методи пошуку інформації; роботи з бібліотечними та інформаційними ресурсами.	Вміти використовувати традиційні та новітні інформаційно-комунікаційні технології; вибирати доступні ресурси, такі, як електронні бази даних; демонструвати використання критичного підходу під час процесу інтерпретації інформації;	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей; використовувати бібліотечні й інформаційно-комунікаційні технології.	Здатність працювати автономно, нести відповідальність за достовірність зібраної інформації.
ЗК 11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Знати методи пошуку навчальних ресурсів та баз даних, принципів форм і методів навчання; мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти оцінювати себе критично; вибирати навчальні ресурси; критично аналізувати існуючу реабілітаційну практику, опираючись на сучасні наукові дані; застосовувати знання на практиці, розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Користуватися засобами комунікації; зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефаківців; вивчати досвід колег.	Самостійно вибирати оптимальні навчальні ресурси та впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність; відповідати за професійний розвиток, професійно навчатися з високим рівнем автономності.

ЗК 12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Знати свої професійні права та обов'язки; принципи науково доказової практики.	Вміти формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності.	Здатність донести свою позицію до фахівців та нефахівців; ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Відповідати за свою професійну позицію та діяльність; відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
ЗК 14	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати соціальні норми природу і суспільство	Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Чітко доносити особисту позицію	Мати свою особисту позицію та діяльність; відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та	Знати історію розвитку предметної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство	Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Розробляти заходи щодо збереження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; взаємодіяти з відповідними структурами у розв'язанні соціальних проблем	Нести відповідальність за збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства

	закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.				
Спеціальні (фахові) компетентності					
СК 01	Здатність пояснити потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.	Знати принципи медичної, соціальної та біопсихосоціальної моделей обмеження життєдіяльності; особливості застосування профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, ерготерапії та їх вплив на стан здоров'я пацієнта/клієнта;	Вміти пояснити поняття «здоров'я» та шляхи його зміцнення в контексті потреб конкретного пацієнта/клієнта; пояснити ефективність використання фізичних вправ та змін оточення для відновлення і підтримки здоров'я; пояснити необхідність профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, ерготерапії.	Здатність донести свою позицію до фахівців та нефахівців; співробітництво з широким колом осіб (колеги, керівники, клієнти) для провадження професійної діяльності	Здатність працювати автономно, нести відповідальність за достовірність озвученої інформації.
СК 02	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.	Знати анатомію, біомеханіку, фізіологію та біохімію рухової активності, фізичний та психічний розвиток людини; процеси, які проходять в організмі під час навчання та контролю рухових функцій.	Вміти пояснити анатомічну будову та функції людського організму; описати будову і функції органів та систем організму; пояснити зв'язок між будовою та функцією основних систем людського організму; аналізувати основні рухові функції людини; описати особливості фізичного та психічного розвитку людського організму.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.
СК 03	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії	Основи патології, патофізіології, функціональної анатомії; принципи застосування та вплив засобів та методів фізичної терапії, ерготерапії.	Вміти пояснити реакції організму на ушкодження; загальні принципи і механізми процесів погіршення стану здоров'я, відновлення та одужання у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії; патологічні процеси, які піддаються	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.

			корекції заходами фізичної терапії, ерготерапії.		
СК 04	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії	Знати основи патології, патофізіології, соціології, психології педагогіки, фізичної терапії, ерготерапії; взаємозв'язок і взаємовплив фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної та культурної сфер.	Вміння інтегрувати знання про патологічні процеси та спричинені ними розлади, що стосуються стану конкретного пацієнта/клієнта.	Встановлювати міждисциплінарні зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально.	Відповідально відноситися до поширення та трактування інформації від фахівців медичної, соціальної, педагогічної, психологічної сфери.
СК 05	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини	Знати Закони України про охорону здоров'я, етичний кодекс, нормативні документи, що регламентують професійну діяльність; принцип отримання згоди пацієнта/клієнта на проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії; особливості впливу стану пацієнта/клієнта та зовнішнього середовища на безпеку проведення заходів; особливості позиціонування та переміщення.	Вміти виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця, відповідним чином реагувати на неї; узагальнювати усі результати обстеження і складати відповідний план професійних дій, враховуючи усі заходи безпеки та протипокази щодо кожної дії; запобігати небезпеці/ризикові, мінімалізувати їх під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання; надати первинну допомогу при невідкладних станах.	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я; у тактовній та зрозумілій формі реагувати на небезпечні дії колег.	Бути відповідальним при дотриманні вимог безпеки.

СК 06	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати	Знати методи соціологічного, педагогічного, клінічного та параклінічного дослідження; основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії; особливості обстеження у фізичній терапії, ерготерапії, спеціальні тести та шкали; етичні та юридичні вимоги ведення документації.	Вміти організувати збір інформації про актуальний стан здоров'я пацієнта/клієнта; складати анамнез; демонструвати чітке логічне обґрунтування вибраної послідовності питань та обстежень; використовувати відповідні методи огляду обстеження та тестування; точно документувати дані обстеження, користуючись логічним форматом, який відповідає професійним інструкціям фахівця і вимогам даного закладу.	Встановлювати міждисциплінарні зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально; консультуватися з колегами, пацієнтом/клієнтом, опікунами, членами сім'ї та іншими учасниками реабілітаційного процесу.	Під наглядом проводити обстеження, тестування, огляд у фізичній терапії, ерготерапії та документувати отримані результати; бути відповідальним при дотриманні етичних та юридичних вимог.
СК 07	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії	Знати основи психології, соціології; основи науково доказової практики та методів прогнозування та планування у фізичній терапії, ерготерапії; моделі встановлення цілей; основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії.	Вміти оцінити потреби та реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта; трактувати програму та пояснювати її пацієнту/клієнту.	Представляти чітке логічне обґрунтування цілей та програми фізичної терапії, ерготерапії при комунікації із членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами; обговорювати відповідні методи втручання/догляду.	Самостійно прагне допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти і реалізувати його власні потреби. Самостійно демонструє уміння обґрунтовувати цілі та програми фізичної терапії, ерготерапії

СК 08	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.	Засоби методи та форми фізичної терапії, ерготерапії	Вміти безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії, ерготерапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії, ерготерапії; координувати реалізацію індивідуальної програми реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнтам програму для самостійних занять.	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до інших фахівців; надавати пацієнтові/клієнтові вербальні та невербальні підказки, коректуючи виконання вправ/дій, і, при потребі, перефразовувати інструкції; взаємодіяти із членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами.	Бути відповідальним за ефективну реалізацію програми фізичної терапії, ерготерапії.
СК 09	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії	Знати основи дидактики, теорії та методики фізичної культури, психології; критерії відповідності заходів фізичної терапії, ерготерапії актуальному стану здоров'я, функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.	Вміти оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду, враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів.	Налагоджувати обмін досвідом; застосовувати вербальну та невербальну комунікацію з пацієнтом/клієнтом; надавати інформацію в оптимальний спосіб.	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо відповідності заходів фізичної терапії, ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта
СК 10	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами	Знати форми та методи проведення та реєстрації результатів оперативного, поточного та етапного контролю за станом пацієнта/клієнта; критерії досягнення цілей; особливості	Вміти проводити оперативний, поточний та етапний контроль за станом пацієнта/клієнта та їх документувати їх результати; оцінювати ефективність фізичної терапії, ерготерапії; визначати ставлення пацієнта/клієнта до отриманих результатів; навчати	Чітко повідомляти про результати контролю при комунікації із членами мультидисциплінарної	Самостійно проводити оперативний та поточний контроль за станом пацієнта/клієнта; бути відповідальним за своєчасне та достовірне проведення контролю

	й методами та документувати отримані результати	коректування цілей та завдань в залежності від результатів контролю; критерії оцінювання ефективності самостійної діяльності пацієнтів/клієнтів.	пацієнта/клієнта застосувати методи самоконтролю; дотримуватися стандартизованих протоколів під час вимірювання результатів; інтерпретувати отримані дані; керувати процесом фізичної терапії, ерготерапії.	команди, пацієнтом чи опікунами.	стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами, за належне документування отриманих результатів.
СК 11	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації.	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності; підбирати та змінювати засоби, методи і форми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до змінних умов.	Встановлювати відповідні зв'язки з членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами для досягнення результату.	Бути відповідальним за своєчасне використання методів саморегуляції.
СК 12	Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи; алгоритми надання екстреної долікарської допомоги при невідкладних станах	Вміти надавати екстрену долікарську допомогу при невідкладному стані	Пояснити необхідність та порядок проведення заходів екстреної долікарської допомоги. Вміти пояснити недоцільність застосування будь яких заходів нефаківцям.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної долікарської допомоги.
СК 13	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя	Знати основи психології та дидактики; принципи здорового способу життя; особливості профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; прийоми самообслуговування та догляду.	Вміти провадити здоровий спосіб життя та навчати цьому пацієнта/клієнта та/або родичів, опікунів, близьких; навчати пацієнта/клієнта прийомам самообслуговування, основам профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; навчати опікунів та/або родичів прийомам догляду за пацієнтом/клієнтом, залучати їх до реабілітаційного процесу.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефаківців.	Бути відповідальним за дотримання здорового способу життя; відповідально відноситися до профілактики захворювань, травм та неповносправності; прагнути допомогти пацієнту/клієнту чи опікунам зрозуміти та реалізувати прийоми догляду та самообслуговування.

СК 14	Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії	Знати основи менеджменту, принципи науково-доказової практики.	Вміти удосконалювати професійну діяльність відповідно до сучасних науково-доказових даних.	Встановлювати зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально.	Бути відповідальним за дотримання принципу постійного покращення якості реабілітаційних послуг.
-------	---	--	--	--	---

Таблиця 1.2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатам навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	ІК.	Компетентності																			
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності									
ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+					+	+	
ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).	+			+	+		+	+			+						+	+		+	+
ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	+								+	+											
ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	+	+							+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.	+				+														+	+	
ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; трактувати отриману інформацію.	+													+	+			+			
ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	+								+				+	+	+		+	+	+	+	+
ПР 08. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.	+													+			+	+	+		+
ПР 09. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.	+			+	+	+		+						+			+	+	+		+
ПР 10. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.	+			+	+	+		+						+			+	+	+		+
ПР 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	+			+			+	+	+	+	+						+	+	+		+
ПР 12. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	+			+	+	+	+	+				+			+		+	+			+
ПР 13. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	+																+	+			+
ПР 14. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	+				+	+	+	+		+							+				+
ПР 15. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	+					+	+	+	+		+	+									+
ПР 16. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	+								+		+	+	+						+		
ПР 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	+			+						+	+	+	+	+							+

Примітка: «+» відповідність результатів навчання та компетентностей.

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія галузі знань 22 Охорона здоров'я кваліфікація Бакалавр фізичної терапії, ерготерапії створена у Харківському національному медичному університеті проектною групою.

Керівник проектної групи,
доктор медичних наук, завідувач
кафедри фізичної реабілітації
та спортивної медицини з курсом
фізичного виховання та здоров'я, професор

А.Г.Істомін

Член проектної групи, кандидат медичних наук,
доцент кафедри фізичної реабілітації та
спортивної медицини з курсом фізичного
виховання та здоров'я, доцент

С.І.Латогуз

Член проектної групи, кандидат медичних наук,
доцент кафедри фізичної реабілітації та
спортивної медицини з курсом фізичного
виховання та здоров'я

О.В.Резуненко

Член проектної групи, кандидат медичних наук,
асистент кафедри фізичної реабілітації та
спортивної медицини з курсом
фізичного виховання та здоров'я

О.В.Луценко